

RAAKAVESILÄHTEET JA VEDENOTTO

Pintavesi

Roine. Vuonna 2023 Roineesta otettu raakavesimäärä oli noin 1,2 % järven virtaamasta. Roine on rehevyys-asteeltaan lievästi rehevä, hyvä raakavesilähde.

Näsijärvi. Vuonna 2023 Näsijärvestä otettu vesimäärä oli noin 0,3 % järven virtaamasta. Näsijärven veden laatu on hyvä ja ravinnetaso on karun veden luokkaa.

Pohjavesi

Pohjavedenpinnoissa oli vuonna 2023 samankaltainen tilanne kuin yleensä Pirkanmaalla. Sulan maan aikana luonnollisia syitä pohjaveden pinnanmuutoksille ovat sadanta ja sulamisvedet. Talvella pohjavettä ei pääse muodostumaan maan ollessa jäässä ja pohjavedenpinnat laskevat. Pohjavedenpintoihin vaikuttavat lisäksi vedenotto ja läheisten järvien pinnankorkeudet.

POHJAVEDESTÄ RIIPPUVAT EKOSYSTEIMIT

Ylöjärvenharju

Pinsiön pohjavesilaitoksen läheltä saa alkunsa Pinsiön-Matalusjoki, jossa elää jokihelmisimpukka eli raakku. Pinsiönjoen virtaama on yläjuoksulla noin 3000 m³/vrk. Julkujärven pohjavesilaitoksen lähellä on järvi, Julkujärvi, jonka pinnankorkeutta mitataan säännöllisesti. Julkujärvi ei ole suoraan yhteydessä varsinaiseen pohjavesikerrokseen, vaan järven pohja on todennäköisesti puoliläpäisevä. Alueella virtaa myös Jordaninoja, jonka virtaama on vuosina 2010-2023 ollut keskimäärin 4200 m³/vrk.

Aakkulanharju

Messukylän laitoksen lähellä on Santaharjun kosteikkoalue ja Mutaoja. Vesistöseurantana Messukylän alueella tarkkaillaan Mutaojan vedenlaatua sekä Santaharjun kosteikon ja Mutaojan vesitilannetta. Pohjavedenotolla ei ole ollut haitallista vaikutusta alueen vesimääriin vuonna 2023.

VEDENTUOTANNON PROSESSIVESI

Näsijärvi

Vuoden 2022 sedimenttitarkkailun tulosten mukaan rautapitoisuus on noussut sedimentissä Kaupinojan vesilaitoksen purkputken päähän lähellä, mutta ei toisella noin 100 m päässä olevalla tarkkailupisteellä.

JÄTEVESIYLVUODOT

Ylivuoto- tai ohitustilanteissa käsittelemätöntä jätevettä kulkeutuu ympäristöön, jossa se saattaa aiheuttaa liikaantumista. Pohjavesialueella olevien jäteveden-pumppaamoiden ylivuodoilla voi olla vaikutusta pohjaveden laatuun. Vuonna 2023 jätevesipumppaamoilla tapahtui 16 ylivuotoa, joiden aikana jätevettä pääsi ympäristöön 201 m³. Ylivuodot johtuivat suurista sadevesimääristä ja sähkökatkoista.

KÄSITELLYN JÄTEVEDEN PURKUVESISTÖT

Pyhäjärvi

Pyhäjärven ekologinen tila on hyvä ja rehevyystaso on vain lievästi luonnonstasosta kohonnut. Merkittävin pistekuormittaja on asukkaiden jätevesien käsittely, sillä käsitelty jätevesi johdetaan Viinikanlahden ja Raholan puhdistamoilta Pyhäjärveen. Puhdistetun jäteveden osuus Pyhäjärven fosforikuormituksesta on noin 30 %.

Pyhäjärven tehdyn kalataloustarkkailun perusteella kuha oli Pyhäjärven valtalaji vuonna 2022. Siian valtavat istutusmäärät eivät edelleenkaan tuottaneet merkittävää tulosta. Vedenlaadun positiivisen kehityssuunnan perusteella on epäselvää, miksi siikasaalis on pysynyt pitkään huonona.

Vuonna 2022 toteutettiin myös Näsijärveltä Rautavedelle saakka ulottunut kasviplanktonseuranta, jonka mukaan Pyhäjärven tulokset osoittivat hieman Näsijärveä korkeampaa rehevyystasoa. Pistemäisen kuormituksen vähentämisen kautta vesistön yleistilaa ei tällä hetkellä ole helppoa parantavissa. Puhdistamoiden hyvällä toiminnalla ja sen ylläpitämisellä voidaan kuitenkin edesauttaa hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Näsijärvi

Jätevesien johtaminen Kämmenniemen jätevedenpuhdistamolta ei ole lisännyt verkkojen kesäaikaista liikaantumista. Kalataloudellisen tarkkailun mukaan kuormitusalueen yksikkösaaliit olivat vuonna 2022 suuremmat kuin vertailualueella. Saalismäärien erot tarkkailu- ja vertailualueilla olivat suuret jo ennen puhdistetun jäteveden purkamista Näsijärveen, joten jäteveden purkamisen ei selitä saalismäärien eroa. Kämmenniemen jätevedenpuhdistamon purkualueen vedenlaatu on kirkasta, vähäravinteista ja tasaisen hapekasta. Purkupisteen edustalla syvänteissä on havaittavissa viitteitä jätevesien vaikutuksista. Polson jätevedenpuhdistamon vaikutusalueen vesi on kirkasta ja hapekasta ja veden hygieeninen laatu on ollut erinomaista. Vaikutusalueella ei ole todettu merkkejä jätevesien vaikutuksesta.

Mikkolanlampi

Kämmenniemen puhdistamon jätevesien johtaminen Mikkolanlampeen lopetettiin joulukuussa 2013, minkä jälkeen lampeen on kunnostettu. Suoritettujen kunnostuskemikalointien mahdollista haitallista vaikutusta ei ole osoitettavissa. Jätevesien purkupaikan siirtämisen jälkeen lampeen vedenlaatu on selvästi parantunut. Viitasammakkoa esiintyy laajalti Mikkolanlammella.

